

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

**Účetní a daňová specifika vyplývající ze zaměření
činnosti zvoleného ekonomického subjektu**

**Accounting and tax specifics based on the focus of the
activities of the selected economic subject**

Kateřina Pšeidová

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Kateřina PŠEIDOVÁ
Osobní číslo:	K17B0114P
Studijní program:	B6208 Ekonomika a management
Studijní obor:	Podniková ekonomika a management
Téma práce:	Účetní a daňová specifika vyplývající ze zaměření činnosti zvoleného ekonomického subjektu
Zadávající katedra:	Katedra financí a účetnictví

Zásady pro vypracování

1. Proveďte literární rešerši studované problematiky – neziskové organizace.
2. Představte zvolený ekonomický subjekt.
3. Vymezte specifika v účtování zvoleného subjektu.
4. Analyzujte aktuální situaci daného subjektu v oblasti financování.
5. Navrhněte další možnosti vedoucí k vylepšení situace daného subjektu v oblasti financování.

Rozsah bakalářské práce: **40 – 60**
Rozsah grafických prací: **neuveđen**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- Česká republika. Zákon č. 563/1991 Sb., ze dne 12. prosince 1991, o účetnictví. In: Sbirka zákonů České republiky. 1991, částka 107.
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Neziskové organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 304 stran. ISBN 978-80-7552-476-8.
- MCMILLAN, Edward J. *Not-for-profit accounting, tax, and reporting requirements*. 4th ed. Hoboken, N.J.: Wiley, 2010. 288 stran. ISBN 978-0-470-64237-5.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a finanční pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 328 stran. ISBN 978-80-271-2117-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Marie Černá, Ph.D.**
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **22. října 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **22. dubna 2020**

_____
Doc. Ing. Michaela Krechovská, Ph.D.
děkanka

L.S.

_____
Ing. Pavlína Hejduková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 22. října 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Účetní a daňová specifika vyplývající ze zaměření činnosti zvoleného ekonomického subjektu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 29. 4. 2020

.....

podpis autora/autorky

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní Ing. Marii Černé Ph.D., za odborné vedení práce a cenné rady, které mi pomohly tuto práci zkompletovat.

Obsah

Úvod	11
1 Cíl a metodika práce.....	12
1.1 Cíl práce	12
1.2 Metodika práce.....	12
2 Národní hospodářství	14
2.1 Neziskové organizace.....	14
2.1.1 Typy neziskových organizací	14
2.1.2 Znaky nestátních neziskových organizací	15
3 Založení, vznik a řízení nestátních neziskových organizací.....	16
3.1 Spolek.....	16
3.2 Ústav	17
3.3 Nadace.....	18
3.4 Nadační fondy	18
3.5 Obecně prospěšné organizace	19
4 Financování nestátních neziskových organizací	20
4.1 Způsoby financování.....	20
4.2 Principy financování	21
4.2.1 Vícezdrojovost.....	21
4.2.2 Samofinancování	21
4.2.3 Fundraising	22
4.2.4 Neziskovost.....	23
4.2.5 Osvobození od daní (=daňové úlevy)	23
4.3 Nástroje financování	23
4.4 Finanční zdroje.....	24

4.4.1	Vlastní zdroje	24
4.4.2	Cizí zdroje	25
4.4.3	Potenciální zdroje	25
5	Ekonomika neziskových organizací.....	28
5.1	Právní předpisy ovlivňující organizaci	28
5.1.1	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů	29
5.1.2	Vyhláška č. 504/2002 Sb.....	30
5.1.3	Vyhláška č. 507/2002 Sb.....	30
5.1.4	České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání	30
5.2	Vnitřní předpisy ovlivňující organizaci	31
6	Účetní systém neziskových organizací.....	32
6.1	Jednoduché účetnictví.....	33
6.1.1	Účetní knihy v jednoduchém účetnictví.....	33
6.2	Podvojně účetnictví	35
6.2.1	Účetní závěrka.....	36
6.3	Účetní povinnosti spolku	36
7	Daňová soustava neziskových organizací.....	38
7.1	Daň z příjmu	38
7.2	Daň z přidané hodnoty	39
7.3	Daň z nemovitých věcí	39
7.4	Daň z nabytí nemovitých věcí	39
7.5	Daňové povinnosti spolku	39
7.5.1	Daň z příjmu.....	39
7.5.2	Ostatní daňové povinnosti	40

8	Představení vybraného subjektu	41
9	Financování spolku	44
9.1	Samofinancování.....	45
9.2	Benefiční koncerty	45
9.3	Charitativní obchod.....	45
10	Ekonomika vybrané organizace	47
10.1	Právní předpisy	47
10.2	Stanovy spolku	47
11	Účetní systém spolku	50
11.1	Účetní zásady a metody.....	50
11.2	Dotace.....	51
11.3	Dary	52
11.4	Přehled dárců	53
11.5	Veřejné sbírky	54
11.5.1	Základní informace sbírky	54
11.5.2	Účel sbírky	54
11.5.3	Výnos sbírky od 5. 10. 2017 do 31. 12. 2018.....	54
11.6	Rozvaha	55
11.7	Výkaz zisku a ztráty	56
12	Daňové povinnosti spolku	58
12.1	Daňové výhody darů.....	58
13	Shrnutí ekonomických aspektů a návrh doporučení.....	59
13.1	Shrnutí ekonomických aspektů.....	59
13.2	Návrh doporučení	59
	Závěr	61

Seznam použitých zdrojů.....	62
Seznam tabulek.....	64
Seznam grafů	65
Seznam obrázků	66
Seznam zkratek	67
Abstrakt.....	68
Abstract.....	69

Úvod

Účetní a daňový systém představují důležité faktory ovlivňující fungování všech částí ekonomiky. Ani neziskový sektor není výjimkou, i když jeho hlavním cílem není vytváření zisku. Neziskový sektor je důležitou součástí každé vyspělé země, která podstatně ovlivňuje její ekonomiku.

Neziskové organizace se postupem času vyvíjely, největší rozvoj proběhl v 19. století, kdy vznikly například spolky jako je Sokol nebo Mánes. Dříve se řídily spolkovým právem a zahrnovaly velké množství forem. Jejich rozvoj byl přerušen v době okupace, v době druhé světové války.

V dnešní době je možné najít velké množství neziskových organizací, například k dubnu 2017 uvádí Český statistický úřad 129 947 nestátních neziskových organizací. Nejčastější formou neziskové organizace jsou spolky, kterých bylo k tomuto datu registrováno 93 651 (neziskovky.cz, 2020).

1 Cíl a metodika práce

1.1 Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je kompilovat na základě provedeného šetření seznam doporučení, která by v následujících obdobích napomohla ke zlepšení finanční situace sledované organizace. Cíl je rozdělen do několika dílčích cílů. V teoretické části je dílčím cílem identifikace a vysvětlení pozice neziskové organizace v rámci národního hospodářství. Bude provedena sumarizace náležitostí souvisejících se založením, vznikem a způsobem řízení neziskové organizace v podmínkách daných legislativou České republiky. Následující dílčí cíl je provedení analýzy financování neziskového sektoru a specifikace této součásti národního hospodářství. Poslední dvě kapitoly teoretické části se věnují dopadům účetního a daňového systému na neziskové organizace v České republice. Praktická část se zaměří na konkrétní subjekt, způsoby jeho financování, vedení účetnictví a daňové aspekty. Na základě provedené analýzy budou vypracována doporučení, která by mohla vést ke zlepšení finanční situace organizace v následujících obdobích.

1.2 Metodika práce

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí – teoretické a praktické. Vypracování teoretické části bude předpokladem pro zpracování praktické části. V první řadě bude čerpáno ze zdrojů týkajících se nestátních neziskových organizací, dále zdrojů z oblasti účetnictví, daní, a ze zákonů věnujících se tomuto tématu. Bude provedena literární rešerše neziskových organizací, kde budou představeny druhy neziskových organizací, způsoby a základní podmínky fungování a dále specifika účtování a nastavení pravidel v daňové oblasti u těchto společností. Ve druhé části bude prezentován zvolený subjekt a analyzována aktuální situace v oblasti financování s využitím účetních závěrek a jiných dokumentů firmy. Informace budou také získávány z internetových stránek spolku a z osobních rozhovorů vedených se zaměstnanci sledované organizace.

Teoretická část se bude věnovat všem právním normám nestátních neziskových organizací, avšak vždy budou blíže specifikovány spolky, neboť vybraným subjektem je spolek, konkrétně Hospic svatého Lazara, z. s.

V průběhu zpracování práce bude prováděna komparace teorie a praxe. Závěrem bude provedeno shrnutí dané problematiky, budou také vypracována doporučení pro organizaci.

2 Národní hospodářství

Národní hospodářství je děleno na neziskový a podnikatelský sektor. Podnikatelský sektor se dělí na průmysl, služby a infrastrukturu. Národní hospodářství je někdy nazýváno jako třísektorové národní hospodářství, které je součástí smíšené ekonomiky. Národní hospodářství zahrnuje soukromé ziskové organizace, soukromé neziskové organizace a organizace veřejného sektoru (Pelikánová, 2018).

2.1 Neziskové organizace

Někdy je nesprávně řečeno, že neziskové organizace nevytvářejí zisk. Neziskové organizace však mohou zisk tvořit, avšak nemohou ho přerozdělit mezi své vlastníky, správce nebo zakladatele. Vznikne-li zisk, musejí jej takové organizace využít k plnění svého poslání tak, že ho vloží do budoucího rozvoje (Pelikánová, 2018).

2.1.1 Typy neziskových organizací

Mezi oblasti působení neziskového sektoru patří sociální služby, zdravotnictví, školství, zaměstnanost, kultura, doprava, obrana, vnitřní věci, životní prostředí, služby technické infrastruktury a informační služby.

Do 1. ledna 2014 byly nejrozšířenější formou neziskových organizací občanská sdružení. Po jejich zrušení byla novým občanským zákoníkem zavedena nová právní norma nazvaná zapsaný spolek. Organizační jednotky se změnily automaticky na pobočné spolky. Také nadace a nadační fondy dostaly novou podobu dle NOZ, kdy největší změnou je možnost širších aktiv nadačních fondů. Nové obecně prospěšné organizace se od 1. ledna 2014 nemohou tvořit, avšak původní mohly zůstat, nebo se přetvořit na jinou právní formu. Právnícké osoby, které provozují společensky prospěšné činnosti (veřejně prospěšné služby) jsou zavedeny pod právní formou ústav (neziskovky.cz, 2020).

V současné době se lze setkat s těmito typy neziskových organizací:

- spolky a pobočné spolky (podle NOZ, dříve občanská sdružení a jejich organizační složky)

- obecně prospěšné společnosti (podle zrušeného zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech),
- ústavy (podle NOZ),
- nadace a nadační fondy (podle NOZ, dříve podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech),
- evidované právnické osoby (registrované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a zahrnující ve významné převaze také církevní školy),
- účelová zařízení církví (zřizované církvemi a náboženskými společnostmi podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností, v platném znění; dříve Církevní právnické osoby) (neziskovky.cz, 2020).

2.1.2 Znak nestátních neziskových organizací

- Veřejná prospěšnost – má za cíl veřejné dobro jednotlivců i společností.
- Dobrovolnost – jedná se o práci, za kterou není požadována odměna a jejím hlavním účelem je pomoc druhým.
- Neziskovost – zisk může být vytvářen pouze k rozvoji organizace.
- Samosprávnost – stát není kontrolorem činností.
- Soukromé vlastnictví – organizace jsou soukromé (Pelikánová, 2018).

3 Založení, vznik a řízení nestátních neziskových organizací

V následující kapitole bude popsáno založení, vznik a řízení všech forem nestátních neziskových organizací.

3.1 Spolek

Spolek mohou založit jakékoliv tři fyzické nebo právnické osoby, které mají společný zájem. Založení spolku popisuje Občanský zákoník. Podle něj je možné spolek založit pomocí dvou způsobů:

- založení shodou zakladatelů na obsahu stanov spolku,
- založení rozhodnutím ustavující schůze.

„Zakladatelé založí spolek, shodnou-li se na obsahu stanov; stanovy obsahují alespoň

a) název a sídlo spolku,

b) účel spolku,

c) práva a povinnosti členů vůči spolku, popřípadě určení způsobu, jak jim budou práva a povinnosti vznikat,

d) určení statutárního orgánu“ (§ 218 NOZ č. 89/2012 Sb.).

§ 222 v prvním a druhém odstavci definuje založení spolku pomocí ustavující schůze. Používají se zde ustanovení o členské schůzi. Svolavatel navrhne stanovy a svolá všechny zájemce o založení spolku, u kterých se kontroluje správnost a úplnost listin. Na ustavující schůzi se volí členové orgánů podle zákona a dle hlasování se přijímají usnesení. Ti, kteří se stanovami nesouhlasí, mohou zrušit přihlášku do spolku. Stanovy dle § 218 mohou být schváleny pouze za předpokladu, účastní-li se schůze minimálně tři osoby (§ 222-225 NOZ č. 89/2012 Sb.).

Podle způsobu založení podává zakladatel nebo osoba určená ustavující schůzí návrh na zápis spolku do veřejného rejstříku. Tento návrh musí být podán neprodleně po založení spolku. Do 1. května 2015 byl placen poplatek za podání návrhu, to dnes již neplatí. Den zapsání spolku do veřejného rejstříku je dnem vzniku. Existuje tzv. fikce zápisu spolku do spolkového rejstříku, což znamená, že pokud nebylo vydáno rozhodnutí

o zamítnutí vzniku spolku, nebo spolek nebyl zapsán do spolkového rejstříku, považuje se po třiceti dnech od podání návrhu spolek za vzniklý (Hájková, Nebuželská & Pavlok, 2015).

Zákon předepisuje minimálně dva orgány spolku – statutární a nejvyšší. Orgány mohou splynout v jeden, který plní funkci obou orgánů. Statutární orgán určují stanovy, nejvyšším orgánem se stává podle § 247 odst. 3 členská schůze, pokud stanovy neurčí jinak. Pak nejvyšší orgán upravují § 248-257 (Kindl, et al, 2017).

Nejdůležitější povinností statutárního orgánu je zastupovat organizaci v právním jednání jako právnická osoba. Z tohoto důvodu se členové zapisují do veřejného spolkového rejstříku. Statutární orgán může být jak kolektivní, tzv. výbor, tak individuální, zvaný předseda, ale stanovy mohou určit jinak (Hájková, Nebuželská & Pavlok, 2015).

Nejvyšším orgánem spolku je automaticky určena členská schůze. Pokud spolek stanoví nejvyšší orgán, ale blíže ho nespecifikuje, pak se orgán řídí ustanovením o členské schůzi, i když se tak nejmenuje. Mezi povinnosti orgánu patří především rozhodovat o změně stanov, schvalovat výsledek hospodaření, dohlížet na činnosti ostatních orgánů, a případně rozhodovat o likvidaci nebo přeměně spolku (Hájková, Nebuželská & Pavlok, 2015).

Spolek si může vytvořit i fakultativní orgány spolku, kterými mohou být kontrolní komise, rozhodčí komise nebo jiné orgány určené stanovami. Kontrolní komise má za úkol dohlížet na správné vedení záležitostí, týkajících se činností spolku. Funkce kontrolní komise může být ve stanovách rozšířena nad rozsah zákonem stanovený. Rozhodčí komise rozhoduje v případě, že se vyskytnou nějaké sporné okolnosti. Opět se funkce této komise může podle potřeby spolku rozšířit (Hájková, Nebuželská & Pavlok, 2015; Kindl, et al, 2017).

3.2 Ústav

Ústav se dá založit dvěma způsoby:

- zakládací listinou, která má několik náležitostí (např. název ústavu obsahující „zapsaný ústav“ nebo „z. ú.“, sídlo, účel ústavu, počet členů ...),
- pořízením pro případ smrti (Pelikánová, 2018).

Vznik je stejný jako v případě spolku – zápisem do veřejného rejstříku, kde specifika fungování organizace spravuje statut vydaný správní radou (Pelikánová, 2018).

Struktura orgánů je ustanovena zákonem. Statutárním orgánem ústavu je ředitel, který ústav řídí a jedná jeho jménem, má také nárok na odměnu. Na ředitele dohlíží správní rada, kterou si ředitel zvolil, a která je nejvyšším orgánem ústavu, a jejíž nárok na odměnu musí být stanoven v zakládací listině. Správní rada schvaluje rozpočet, účetní závěrky i výroční zprávy ústavu. Zřízení kontrolního orgánu je plně v moci zakladatele. Kontrolním orgánem bývá dozorčí rada nebo revizor. Nároky na odměny se opět koncipují v zakládací listině (Krechovská, Hejduková & Hommerová, 2018).

3.3 Nadace

Založení nadace je ve formě nadační listiny, která může mít podobu:

- zakládací listiny,
- pořízení pro případ smrti.

Nadační listina musí obsahovat název obsahující označení nadace, sídlo nadace, zakladatele, účel, minimální vklad 500 000 Kč peněžního i nepeněžního charakteru atd. (§ 309-310 NOZ č. 89/2012 Sb.).

Nadace vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku, avšak nejdéle do měsíce se musí vydat statut nadace, který upravuje způsob jednání orgánů a podmínky poskytování nadačních příspěvků. Statut se ukládá do sbírky listin (Pelikánová, 2018).

Statutárním orgánem nadace je minimálně tříčlenná správní rada, která řídí činnosti nadace a jedná jejím jménem. Pokud je nadační kapitál nižší než 5 mil. Kč, je zde využita funkce revizora, v opačném případě se tento kontrolní orgán nazývá dozorčí rada. Nadační listina může zřizovat i další orgány, které však nejsou povinné dle zákona (Krechovská, Hejduková & Hommerová, 2018).

3.4 Nadační fondy

Nadační fondy mají vlastní úpravu v § 394 a násl. NOZ. Na rozdíl od nadace nadační fond nemusí mít nadační kapitál ani nadační listinu. Název nadačního fondu však musí obsahovat slova „nadační fond“. Tyto fondy nemají dlouhého působení, při vyčerpání finančních prostředků fond zanikne (Pelikánová, 2018).

Vznik je stejný jako v předchozím případě – zápisem do veřejného rejstříku (Krechovská, Hejduková & Hommerová, 2018).

Statutární orgán je správní rada, kontrolním orgánem je revizor nebo dozorčí rada, stejně jako v případě nadace. Zde však musí mít oba orgány minimálně dva členy (Krechovská, Hejduková & Hommerová, 2018).

3.5 Obecně prospěšné organizace

Od 1. 1. 2014 se obecně prospěšná organizace nedá založit. Pouze dle zrušeného zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech mohou fungovat již dříve založené organizace.

Nový občanský zákoník umožňuje vzniklým obecně prospěšným společnostem transformaci na jinou právní formu – ústav, nadaci nebo nadační fond. Rozhodujícím orgánem, při změně právní formy, je správní rada. Transformace vyžaduje formu veřejné listiny, která je účinná dnem zapsání do veřejného rejstříku (Dobrozemský & Stejskal, 2017).

Zakladatel obecně prospěšné organizace jmenuje a odvolává členy správní rady. Správní rada volí a odvolává statutární orgán, kterým je ředitel (Pelikánová, 2018).

4 Financování nestátních neziskových organizací

Finanční řízení neziskových organizací specifikuje finanční cíle v časových úsecích. Dlouhodobým cílem je financování hlavního poslání, střednědobý cíl zahrnuje finanční autarkii (soběstačnost) a krátkodobý cíl se zaměřuje na platební schopnost. K naplnění úkolů finančního řízení vede finanční plánování, jehož hlavním nástrojem je rozpočet, zajištění finančních a nefinančních zdrojů, které zajišťují firemní udržitelnost, řízení cash-flow, evidence účetních výkazů poskytujících náhled na finanční situaci organizace, monitorování a kontrola, hodnocení finanční situace a výkonnosti organizace (Krechovská, Hejduková & Hommerová, 2018).

4.1 Způsoby financování

Financování nestátních neziskových organizací umožňuje stanovit čtyři základní způsoby, které určují, jak jsou prostředky vstupující do organizace využívány. Mezi dané způsoby se řadí:

- účelové financování – organizace je zavázána využít prostředky na předem schválené projekty, vše sleduje položkový rozpočet a využití se prokazuje vyúčtováním a závěrečnou zprávou na konci roku, může zde vzniknout i neefektivnost v podobě nevyčerpání všech prostředků,
- výkonové financování – finanční prostředky se poskytují až po vytvoření předem smluvených aktivit (tzv. až po vyfakturování), největším rizikem je zde zaměření se na plnění této finančně zajímavější činnosti a opominání hlavního poslání organizace,
- globální financování („*lump sum*“) – hlavním úkolem je poskytnout dohodnutý objem financí na zajištění služeb neziskové organizace, společnost má poměrně volnou ruku při využívání finančních prostředků, avšak i zde je riziko nedosažení požadované kvality,
- kombinované financování – snaží se o vyhnutí se nedostatkům jednotlivých způsobů, a proto uvedené způsoby kombinuje (Stejskal, Kuvíková & Maťátková, 2012).

4.2 Principy financování

Každá organizace musí nějakým způsobem zajišťovat financování, které kryje náklady na fungování a činnosti organizace. Projekty a provoz nestátních neziskových organizací musí být zajišťovány z více zdrojů. Financování se v různých oblastech liší, vždy však obsahuje ekonomické, finanční, sociální, společenské i marketingové prvky. Externímu financujícímu orgánu se říká donátor. Mezi základní principy financování patří:

- vícezdrojovost,
- samofinancování,
- fundraising,
- neziskovost,
- daňové úlevy (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

Všechny tyto principy budou blíže charakterizovány v následujících kapitolách.

4.2.1 Vícezdrojovost

Pro financování projektů je důležité mít více finančních zdrojů. Donátoři nejsou ochotni hradit celkové náklady jednotlivého projektu, proto se organizace snaží nalézt více zdrojů, popřípadě se pokouší využít vlastní zdroje. Financování je klasifikováno dle různých kritérií. Tato kritéria je možné dělit podle:

- způsobu získávání na vlastní a cizí zdroje,
- charakteru zdrojů na finanční a nefinanční zdroje (věcné dary, dobrovolnictví),
- původu zdrojů na lokální a zahraniční zdroje,
- financujícího sektoru na veřejné (státní správa, mezinárodní instituce) a soukromé zdroje (nadace, podnikatelé),
- způsobu nabytí na přímé (dary) a nepřímé zdroje (daňové úlevy) (Pelikánová, 2018; Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

4.2.2 Samofinancování

Společnost je tzv. samofinancovaná, pokud generuje příjmy vlastní činností – např. prodej vlastních výrobků nebo služeb, členskými příspěvky, podnikáním. Využití těchto dodatečných příjmů se však dá využít jen k plnění hlavní činnosti, tzn. zisk nesmí být rozdělován mezi členy. Na míře samofinancování je závislá míra nezávislosti, nejen

z hlediska finanční stránky, ale také z hlediska rozhodování organizace. Samofinancování přináší společnosti jak pozitiva, tak negativa. Mezi výhody patří flexibilita využití peněz, plynulý tok financí, psychologické výhody (zvyšování atraktivity pro donátory, kteří se rozhodují o případném daru nebo dotaci, příležitosti podřízených pro vlastní realizaci). Mezi nevýhody se při příliš vysokém zisku dá zařadit riziko, kdy se organizace více zaměří na své vedlejší činnosti než na hlavní poslání, riziko poškození jména organizace atd. (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

4.2.3 Fundraising

Fundraising je proces o finančních zdrojích, darech ve formě výrobků či služeb nebo o získávání dobrovolníků. U fundraisingu je důležité rovněž to, jak jsou vedeni lidé v organizaci. Úspěch neziskové organizace je úzce spojen s fundraisingem. Fundraiser je člověk, který se snaží získat ze zdrojů podporu, využívá k tomu různé typy zdrojů a různé metody. Fundraiser má kompetence, které zasahují do jeho specializace. Tyto způsobilosti ale také musí umět správně využít. Správný fundraiser musí umět řídit a vést lidi ve firmě tak, aby mysleli stejně fundraisingově jako fundraiser. Pokud je proces správně veden, je dosaženo dodatečných prostředků, jak finančních nebo materiálních, tak i hmotných a nehmotných (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012; Šedivý & Medlíková, 2011).

Proces fundraisingu zahrnuje několik forem a metod. Mezi formy patří individuální fundraising, firemní fundraising, fundraising od státních donátorů, nadace, nadační fondy a Evropská unie. Do základních metod se řadí osobní setkání, veřejná sbírka, telefonická kampaň, poštovní kampaň a inzerce. Při vyjednávání fundraisingové pomoci je nutné umět jednat s dárcem – nejprve musí být získán, kdy je nezbytné především porozumět jeho motivaci a názorům, a následně se musí o dar zažádat (Pelikánová, 2018).

Hlavní rozdíl mezi individuálním a firemním fundraisingem je pravděpodobně v motivaci. Firemní fundraising se dá získat ve formě pravidelného každoročního daru. Hlavní motivace firem je především veřejné zviditelnění se při spolupráci s neziskovou organizací. Individuální fundraising je čistě na dané osobě, tudíž její motivace je různá. Jako příklad lze uvést jistotu využití peněz, informovanost o vývoji podpořené organizace, veřejné poděkování atd. (Pelikánová, 2018).

4.2.4 Neziskovost

Hlavním cílem většiny organizací je dosáhnout maximalizace zisku, to ovšem neplatí pro neziskové organizace. Pokud nezisková organizace dosáhne zisku, nesmí ho rozdělit mezi vlastníky organizace, ale musí ho využít na úhradu nákladů činností souvisejících s naplňováním poslání organizace. Výnosy z doplňkových činností organizace využívají v rámci hlavní činnosti. Neziskovost neboli transparentnost neziskového sektoru vytváří důvěru veřejnosti a pozitivnější vnímání organizace. Neziskovost se prokazuje zveřejňováním výročních zpráv, tiskovými zprávami apod. (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

4.2.5 Osvobození od daní (=daňové úlevy)

Neziskové organizace jsou osvobozeny od daní ve všech vyspělých zemích. Registrují se tři základní daňové režimy:

- *tax exemption* = osvobození finančních toků neziskové organizace od daní – osvobození příjmů z hlavní a podnikatelské činnosti od daně z příjmu, osvobození od majetkových daní a osvobození od DPH,
- *tax credit* = úlevy na daních neziskovým organizacím – nezisková organizace sice je daňovým poplatníkem, ale může si uplatnit daňovou slevu na vypočtenou daň z příjmu,
- *tax benefit* = úlevy na daních přispěvatelům – donátoři si mohou uplatnit výši daru jako nezdanitelnou část základu daně nebo odpočitatelnou položku (Pelikánová, 2018).

4.3 Nástroje financování

Nástroje financování pomáhají zvýšit kontrolu nad financovanou neziskovou organizací. Mikroúroveň neziskových organizací vymezuje dva základní nástroje:

- všeobecně platné nástroje – rozpočtové přesuny, povolená překročení a vázání finančních prostředků patří do rozpočtových opatření, tyto nástroje jsou automaticky používány, pokud organizace čerpá finanční prostředky z veřejných rozpočtů,

- věcně odlišné nástroje – tyto nástroje se týkají především veřejného neziskového sektoru (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

4.4 Finanční zdroje

Finanční zdroje neziskových organizací je možné rozdělit na tři základní skupiny:

- vlastní zdroje,
- cizí zdroje,
- potenciální zdroje.

4.4.1 Vlastní zdroje

Vlastní zdroje neboli zdroje samofinancování jsou pro fungování společnosti velmi důležité. Vznikají především vlastní činností a nemusejí se vracet. Z vlastních zdrojů se dá tvořit rezerva na budoucí fungování organizace. O využití těchto prostředků si organizace rozhoduje sama (Pelikánová, 2018).

- Členské příspěvky

Tyto prostředky se člení podle různých kritérií – z hlediska toku peněz na příspěvky přijaté a placené. Přijaté i poskytnuté příspěvky se dále člení dle účelu na příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami a členské příspěvky. O výši členských příspěvků rozhoduje příslušný orgán a jsou k nalezení ve stanovách nebo jiných zřizovacích dokumentech. Mohou se vyskytnout i mimořádné členské příspěvky (Pelikánová, 2018).

- Příjmy z výkonu hlavní činnosti

Zákon č. 89/2012 Sb. – nový občanský zákoník – definuje v § 217 odstavci 1 hlavní činnost takto: „*Hlavní činností spolku může být jen uspokojování a ochrana těch zájmů, k jejichž naplňování je spolek založen. Podnikání nebo jiná výdělečná činnost hlavní činností spolku být nemůže.*“

Mezi tyto příjmy jsou řazeny prostředky vytvořené provozováním hlavní činnosti, například prodej výrobků a služeb či pořádání akcí.

- Příjmy z doplňkových činností

Doplňkové činnosti u neziskových organizací jsou tvořeny především kvůli co nejlepšímu využití ekonomického potenciálu společnosti. Při tvorbě zisku z vedlejší činnosti vzniká

organizaci povinnost využít ho pouze ve prospěch hlavní činnosti. Je zde riziko, že se organizace začne více věnovat vedlejší činnosti a hlavní činnost, tedy veřejný prospěch, bude ohrožen. Jako příklad je zde možné uvést pronájmy pozemků, budov či speciálního vybavení, poskytování reklamy podnikatelům nebo spolupráce při pořádání společenských událostí (Pelikánová, 2018).

- **Podnikání**

Nový občanský zákoník, zákon 89/2012 Sb. sice nedefinuje podnikání, ale určuje, kdo je podnikatel. § 420 odst. 1 o podnikateli říká: „*Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*“

V neziskových organizacích je možno setkat se například s těmito formami podnikání: poskytování reklamy, pronájem prostor, organizace různých událostí, zájezdů, vzdělávacích programů a aktivit za účelem zisku, prodej nakoupených nebo vyrobených předmětů. Neziskové organizace nemají podnikatelskou činnost zakázanou, avšak nejsou pro ni primárně založeny, proto na každé takovéto fungování musejí mít živnostenské oprávnění. Veškeré tyto funkce jsou vždy předmětem daně, kdy celkové zdanění závisí na právní formě organizace. Obecně prospěšné společnosti, ústavy, nadační fondy a sociální družstva mají podnikání přípustné v rámci hlavní i vedlejší činnosti. Spolky a nadace mohou podnikat pouze v rámci vedlejší činnosti (Pelikánová, 2018).

4.4.2 Cizí zdroje

Cizí zdroje mají neziskové organizace pouze na určitou dobu a mají povinnost je po uplynutí této doby vrátit. Poskytovatelem jsou většinou banky, které si určují úrok, o který je zdroj navýšen (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

4.4.3 Potenciální zdroje

Potenciální zdroje jsou tzv. nenárokové zdroje, které může nezisková organizace získat pouze na základě žádosti. Patří sem:

- příspěvky ze zdrojů Evropské unie,
- přímé a nepřímé dotace ze státního rozpočtu,

- příspěvky územních samospráv (krajů a obcí),
- příspěvky od nadací a nadačních fondů,
- firemní dárcovství,
- individuální dárcovství.

Každý tento zdroj má svá specifika a podmínky získání a také své daňové dopady (Pelikánová, 2018).

- Příspěvky ze zdrojů Evropské unie

Nestátní neziskové organizace tuto formu většinou nevyužívají, příspěvky jsou poskytnuty častěji státním neziskovým organizacím, pro které je to často důležitý zdroj. Velké organizace mohou těchto prostředků využít v případě investičních projektů, malé neziskové organizace mohou tento zdroj využívat v integrovaných programech rozvoje města. Spolupráce v příhraničních regionech využívají všechny kraje, které mají společnou hranici se sousedním státem (Stejskal, Kuvíková & Maťátková, 2012).

- Přímé dotace ze státního rozpočtu

Poskytovatelem těchto dotací jsou především Ministerstvo kultury a Ministerstvo životního prostředí. Prostředky se poskytují buď výběrovým řízením na konkrétní projekty, na základě specifických zákonů, usnesení nebo nařízení vlády, anebo v podobě veřejných zakázek (humanitární pomoc, protidrogová prevence apod.) (Stejskal, Kuvíková & Maťátková, 2012).

- Nepřímé dotace ze státního rozpočtu

Tyto dotace přiděluje ministerstvo na základě žádostí od organizačních jednotek (Pelikánová, 2018).

- Příspěvky územních samospráv

Tyto příspěvky jsou pro nestátní neziskové organizace velkým finančním zdrojem. Velká města a kraje zveřejňují grantové programy, které se v různých krajích liší výší příspěvku i účelem (Pelikánová, 2018).

- Příspěvky od nadací a nadačních fondů

Nadace a nadační fondy poskytují příspěvky v rámci určité oblasti, kde si vybírají vhodné projekty. Finanční podporu poskytují na základě písemné žádosti s bližším popisem projektu (Pelikánová, 2018).

- Firemní dárcovství

Některé podniky mají koncepci sponzoringu, jiné podporu vůbec neposkytují. Toto dárcovství může mít několik forem – například finanční dar z rozpočtu firmy, sbírka mezi zaměstnanci, odvod z prodaného zboží, aukce, matchingové fondy apod. Pro neziskové organizace je jednodušší touto formou získat hmotný dar než finanční (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

- Individuální dárcovství

Individuální dary se nedají moc dobře plánovat, protože většinou bývají nahodilé. Neziskové organizace je získávají formou veřejných či kostelních sbírek, dárcovských SMS, zapečetěných pokladniček atd. (Pelikánová, 2018).

- Další zdroje

Mezi další zdroje může patřit daňová asignace, kdy daňový poplatník sám rozhodne o částečném příspěvku neziskové organizaci. Bohužel tato forma není v České republice povolena. Mezi další zdroje se řadí loterie, které jsou momentálně spíše nahrazovány DMS kampaněmi. Nepřímou podporou jsou také úlevy z placení daně nebo osvobození od některých správních poplatků. Základním právním předpisem je zákon o dani z příjmu.

5 Ekonomika neziskových organizací

Ekonomika neziskových organizací má několik základních částí, mezi které patří: účetnictví, daně, správa, finanční řízení, finanční zdroje a rozpočetnictví. Každá nezisková organizace musí splnit požadavky na hospodaření v souladu s právními předpisy. Zahrnuje se sem: vznik v souladu se zákonem, registrace na statistickém úřadu, kde je organizaci přiřazeno identifikační číslo (IČO), vedení účetnictví, registrace poplatníka, resp. plátce, kde společnost dostane daňové identifikační číslo (DIČ) a mít název, který se bude využívat při každém jednání (Stejskal, Kuvíková & Mařátková, 2012).

Veškeré oblasti hospodaření ovlivňují předpisy, kterými se jednotka musí řídit. V této kapitole budou představeny všechny základní předpisy, které jsou rozděleny do dvou podkapitol na právní a vnitřní předpisy.

5.1 Právní předpisy ovlivňující organizaci

Právní předpisy jsou definovány velmi obecně, a proto je důležité vyhledávat předpisy určené nevýdělečným organizacím. Neziskové organizace jsou právními osobami podléhajícími některým zákonům a předpisům. **Právní úprava pro vedení jednoduchého účetnictví:**

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 507/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví.

Právní úprava pro vedení podvojného účetnictví:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví,
- České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání č. 401-414.

5.1.1 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

Zákon číslo 563/1991 Sb. je hlavním právním předpisem pro vedení účetnictví. § 1 odstavec 2 říká: „*Tento zákon se vztahuje na účetní jednotky, kterými jsou*

- a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,*
- b) zahraniční právnické osoby a zahraniční jednotky, které jsou podle právního řádu, podle kterého jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,*
- c) organizační složky státu,*
- d) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,*
- e) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obratu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku.*
- f) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,*
- g) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je osobou uvedenou v písmenech a) až f) nebo h) až l),*
- h) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,*
- i) svěřenské fondy podle občanského zákoníku,*
- j) fondy obhospodařované penzijní společnostmi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,*
- k) investiční fondy bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, nebo*
- l) ty, kterým povinnost sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.*

Ustanovení písmen d) až h) se použijí i pro zahraniční fyzické osoby. Tento zákon se vztahuje také na osoby odpovědné za vedení účetnictví podle § 4a.“

Všechny tyto subjekty jsou právnickými osobami a účetními jednotkami, a proto se na ně vztahuje zákon o účetnictví. § 3 odst. 2 ZoÚ definuje účetní období takto: „*Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem, nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců.*“

5.1.2 Vyhláška č. 504/2002 Sb.

§ 1 vyhlášky č. 504/2002 Sb. stanovuje předmět úpravy a působnost pro vedení účetnictví v plném rozsahu a vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Týká se například směrné účtové osnovy, účetních metod, metod přechodu ze zjednodušeného rozsahu na plný rozsah apod.

Část druhá této vyhlášky se týká účetní závěrky, část třetí se věnuje směrné účtové osnově a část čtvrtá definuje účetní metody. K vyhlášce jsou také připojeny tři přílohy.

5.1.3 Vyhláška č. 507/2002 Sb.

Tato vyhláška upravuje pravidla pro vedení jednoduchého účetnictví, má pouze devět paragrafů. Definuje účetní knihy a jejich povinný obsah, pomocné knihy a vymezení majetku, kde se odvolává na vyhlášku č. 500/2002 Sb.

5.1.4 České účetní standardy pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání

České účetní standardy pro účetní jednotky vydalo Ministerstvo financí ČR. S účinností od 1. 1. 2004 v souladu s § 36 odst. 1. 1. 1. 2005 byly standardy upraveny a označeny čísly 401-414. Konkrétní názvy daných standardů:

401 Účty a zásady účtování na účtech

402 Otevírání a uzavírání účetních knih

403 Inventarizační rozdíly

- 404 Kursové rozdíly
- 405 Deriváty
- 406 Operace s cennými papíry a podíly
- 407 Opravné položky k pohledávkám a rezervy
- 408 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé úvěry
- 409 Dlouhodobý majetek
- 410 Zásoby
- 411 Zúčtovací vztahy
- 412 Náklady a výnosy
- 413 Vlastní zdroje a dlouhodobé závazky
- 414 Přejedod z jednoduchého účetnictví na účetnictví

5.2 Vnitřní předpisy ovlivňující organizaci

Základní informace o organizaci jsou uvedeny v základním vnitřním předpisu (například stanovy, zřizovací listina, smlouva apod.), které musí organizace vydat v rámci svého vzniku. Zákon stanovuje minimální obsah tohoto základního předpisu, musí zde být: název, sídlo, hlavní poslání, zásady členství, způsob organizace a hospodaření, skladba jmění či způsob jeho vzniku, způsob zániku (Merlíčková Růžičková, 2013).

Každá organizace by také měla mít zaveden vlastní systém vnitřních předpisů, díky kterým společnost může lépe fungovat. Tyto dokumenty se liší především s ohledem na velikost organizace. Organizační řád, jednací řád pro jednotlivé orgány, volební pořádek, pravidla pro zpracování osobních údajů, pracovní řád atd. jsou tvořeny pro úpravu hospodaření a organizace společnosti. Pro oblast ekonomiky se vytváří vnitřní směrnice upravující účetnictví, oběh účetních dokladů, účtový rozvrh, odpisový plán apod. (Pelikánová, 2018).

6 Účetní systém neziskových organizací

Účetnictví je uspořádaný systém evidence podle pravidel a norem, který umožňuje sledovat stav, tok a výsledek hospodářských operací v peněžních jednotkách. Účetnictví plní několik funkcí:

- informační,
- důkazní,
- kontrolní,
- výsledkovou a analytickou.

Účetnictví slouží k vyměření daňové povinnosti. Zákon o účetnictví také definuje několik účetních zásad:

- zásada věrného a poctivého zobrazení,
- zásada účetní jednotky,
- zásada neomezeného trvání jednotky,
- zásada zjišťování výsledku hospodaření v pravidelných intervalech,
- zásada akruálního principu,
- zásada bilanční kontinuity,
- zásada oceňování v historických cenách,
- zásada opatrnosti,
- zásada vymezení okamžiku realizace,
- zásada zákazu vzájemného zúčtování,
- zásada přednosti obsahu před formou.

Účetní systém neziskové organizace by měl být navržen tak, aby byl efektivní a vyhovoval potřebám organizace. Za předpokladu, že organizace má v provozu účinný rozpočet, účetnictví a systém finančního řízení, by tyto systémy měly být podloženy oficiálními příručkami účetních a finančních postupů (McMillan, 2010).

Vedení účetnictví je povinné pro právnické a fyzické osoby, jejichž obrat v minulém kalendářním roce přesáhl 25 mil. Kč. Osoby zapsané v obchodním rejstříku musí vést účetnictví také povinně. Některé společnosti ho mohou vést i dobrovolně (Pelikánová, 2018).

Účetní jednotky se po novelizaci zákona o účetnictví od 1. 1. 2016 kategorizují dle objemu celkových aktiv, ročního úhrnu čistého obratu a průměrného počtu zaměstnanců na mikro, malé, střední a velké účetní jednotky (Dobrozemský & Stejskal, 2017).

Tab. 1: Kategorizace účetních jednotek

Kategorie	Objem aktiv (v mil. Kč)	Roční úhrn čistého obratu (v mil. Kč)	Průměrný počet zaměstnanců
Mikro účetní jednotky	9	18	10
Malé účetní jednotky	100	200	50
Střední účetní jednotky	500	1000	250

Zdroj: Dobrozemský & Stejskal (2017), zpracováno autorkou

Účetní jednotky nesmí překročit k rozvahovému dni alespoň dvě z uvedených kritérií, viz tabulka č. 1. Za velkou účetní jednotku se považuje ten subjekt, který překročil alespoň dvě z kritérií pro střední jednotky nebo subjekty veřejného zájmu bez ohledu na kritéria.

6.1 Jednoduché účetnictví

Jednoduché účetnictví je systém, který má za cíl poskytnout přehled o příjmech a výdajích, o majetku a pohybu hospodářských prostředků. Jednoduché účetnictví se vůbec nevěnuje nákladům a výnosům, registruje pouze příjmy a výdaje, které se časově nerozlišují. Tento způsob účtování doporučuje provádět inventarizaci z důvodu kontroly stavu majetku a závazků. Jednoduché účetnictví také nepovoluje použití hospodářského roku. Účetní jednotka netvoří opravné položky a nevyužívá účetních odpisů. Jednoduché účetnictví mohou jednotky vést v případě, že splní dané podmínky, mezi které patří: být neplátce DPH, celkové příjmy za poslední účetní období nepřesáhnou 3 000 000 Kč, hodnota majetku také nepřesáhne 3 000 000 Kč (Pelikánová, 2018).

6.1.1 Účetní knihy v jednoduchém účetnictví

§ 13b zákona o účetnictví stanovuje účetním jednotkám vést účetní knihy nazývané:

- peněžní deník,
- kniha pohledávek a kniha závazků,
- pomocné knihy o ostatních složkách majetku.

Peněžní deník

Odstavec 2 § 13b zákona o účetnictví říká:

„Peněžní deník obsahuje alespoň informace o:

- a) peněžních prostředcích v hotovosti a peněžních prostředcích na účtech zejména v bankách, spořitelních a úvěrních družstvech,*
- b) příjmech a výdajích skutečně přijatých či zaplacených v účetním období,*
- c) průběžných položkách, za které se považují pohyby peněžních prostředků, které nejsou konečným příjmem nebo výdajem podle písmene b).“*

Do peněžního deníku se zapisuje na základě tří účetních dokladů, kterými jsou:

- příjmový pokladní doklad,
- výdajový pokladní doklad,
- výpis z běžného účtu.

Peněžní deník musí obsahovat veškeré informace především přehledně a srozumitelně a musí obsahovat součet příjmů a výdajů. Na konci účetního období se přepočítává banka i pokladna v cizích měnách dle aktuálního kurzu v okamžiku závěrky. Veškerá data o konečných úhrnech příjmů a výdajů peněžních prostředků v hotovosti a u finančních institucí se uvádí v přehledu o příjmech a výdajích. Konečné zůstatky těchto prostředků se převádí do dalšího roku (Pelikánová, 2018).

Kniha pohledávek a kniha závazků

Účetní jednotka si může sama rozhodnout, podle jakých kritérií bude vést knihy, zda je nechá v jedné nebo je rozdělí na pohledávky a závazky, anebo podle dlužníků a věřitelů, anebo ještě jiným způsobem. Kniha pohledávek a závazků eviduje neinkasované pohledávky od dlužníků a neuhrazené dluhy jednotlivým věřitelům. Tato kniha obsahuje i finanční vztahy s pracovníky. Na konci daného období se převádí konečné stavy do dalšího roku jako stavy počáteční (Dobrozemský & Stejskal, 2017).

Pomocné knihy ostatních složek majetku

Mezi tyto knihy patří evidence dlouhodobého hmotného, dlouhodobého nehmotného a finančního majetku, evidence zásob, mzdová evidence a další.

6.2 Podvojně účetnictví

Účetní jednotka, která vede podvojně účetnictví, tvoří na začátku každého období základní výkaz nazývaný **rozvaha**, který podává přehled o struktuře a stavu majetku – aktivech a stavu zdrojů krytí majetku – pasivech. Další typ účetního výkazu je **výkaz zisku a ztráty**, kde se evidují výnosy a náklady, jejich struktura, a který informuje o dosažení výsledku hospodaření – čistém zisku nebo ztrátě. Kromě těchto výkazů účetní jednotka vede ještě **výkaz cash-flow**, který informuje o platební schopnosti a likviditě firmy. Účetním obdobím je buď hospodářský, nebo kalendářní rok (Pelikánová, 2018).

Podvojně účetnictví mohou účetní jednotky vést v plném rozsahu nebo ve zjednodušeném rozsahu.

Pokud účetní jednotka vede účetnictví v plném rozsahu, využívá k tomu tyto účetní knihy:

- účetní deník,
- hlavní kniha,
- kniha analytické evidence,
- kniha podrozvahových účtů.

Zákon o účetnictví § 13a odstavec 1 definuje některé výhody, které má účetnictví ve zjednodušeném rozsahu:

- účtový rozvrh může mít pouze účtové skupiny,
- účetní jednotky mohou vést účetní deník a hlavní knihu v jednom,
- nemusí oceňovat majetek a závazky reálnou hodnotou,
- sestavují účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu.

6.2.1 Účetní závěrka

Účetní závěrka poskytuje komplexní informace o podniku a jeho hospodaření v daném období. Účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. Účetní závěrka má přípravné kroky, které zahrnují:

- inventarizaci majetku a závazků,
- kontrolu účtování zásob,
- účtování časového rozlišení,
- účtování dohadných položek,
- zúčtování rezerv,
- zjištění stavu pohledávek,
- přepočítání kurzových rozdílů,
- vyčíslení výsledku hospodaření za běžné účetní období,
- výpočet daně z příjmů v daňovém přiznání a zúčtování daně,
- uzavření účetnictví přes závěrkové účty, tzv. uzávěrkové operace (kurzysprint.cz, 2020).

Pelikánová (2018) uvádí tři typy účetní závěrky: řádná (k poslednímu dni účetního období), mimořádná (k tzv. rozvahovému dni) a mezitímní (v průběhu účetního období k jinému dni než rozvahovému).

6.3 Účetní povinnosti spolku

Spolek může vést účetnictví dvojím způsobem:

- v souladu se zákonem o účetnictví, vyhláškou č. 504/2002 Sb. a Českými účetními standardy,
- jednoduché účetnictví v souladu s vyhláškou č. 507/2002 Sb.

Druhý způsob může využít jen v případě, že jeho příjmy nepřesáhnou 3 000 000 Kč za poslední účetní období. V tomto případě se řídí již zmíněnou vyhláškou č. 507/2002 Sb. ve znění k 31. 12. 2013. Tato možnost ovšem není moc využívána, protože spolky chtějí mít možnost čerpat dotace a nadační příspěvky (Hájková, Nebuželská & Pavlok, 2015).

Spolek také může vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, což mu přináší úlevy zmíněné v kapitole 6.2.

Zákonná úprava vedení účetnictví spolkem je upravena ve vyhlášce č. 504/2002 Sb. Pro spolek to znamená vykazovat odděleně náklady, výnosy a výsledek hospodaření pro hlavní činnost a vedlejší (doplňkovou) činnost ve výkazu zisku a ztráty.

7 Daňová soustava neziskových organizací

Všechny nestátní neziskové organizace musejí být registrovány k dani, ale většina jejich činností je od daní osvobozena alespoň částečně. Daně jsou přímé (důchodové, majetkové) a nepřímé (daně ze spotřeby, které se dále dělí na selektivní – spotřební daň a univerzální – DPH). Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů upravuje správu daní (Pelikánová, 2018).

V následujících podkapitolách budou stručně charakterizovány vybrané daně.

7.1 Daň z příjmu

Tento druh daně je upraven zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu. Zdaňování neziskových organizací je jedno z nejkomplicovanějších, protože organizace mají různé typy příjmů. Pro ulehčení se dají rozdělit do tří skupin:

- neziskové organizace, které nejsou veřejně-prospěšným poplatníkem (zdanění jako obchodní korporace),
- veřejně-prospěšní poplatníci se širokým základem daně (veřejná vysoká škola, veřejná výzkumná instituce, poskytovatel zdravotních služeb, obecně prospěšná společnost, ústav),
- veřejně-prospěšní poplatníci s úzkým základem daně (spolky a pobočné spolky, církve a náboženské společnosti, honební společenstva, nadace a nadační fondy) (Dobrozemský & Stejskal, 2017).

§ 18 zákona o dani z příjmu stanovuje, co je a není předmětem daně.

Po stanovení základu daně podle § 23 si může účetní jednotka odečíst odčitatelné položky dle § 34 a položky snižující základ daně dle § 20. Tímto způsobem vznikne upravený základ daně, který se zaokrouhlí, dále vynásobí sazbou daně dle § 21 a odečtou se slevy na dani dle § 35. Vznikne výsledná daň, od které se odečtou zaplacené zálohy a vyjde daň k úhradě nebo přeplatek na dani.

Daňoví poplatníci mají povinnost nejdéle do tří měsíců po skončení zdaňovacího období podat daňové přiznání. Tato povinnost se řídí § 38m. § 38mb zákona o daních z příjmů definuje, kteří poplatníci daňové přiznání nemusejí podávat.

7.2 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je upravována zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Pokud neziskové organizace uskutečňují ekonomickou činnost, pohlíží na ně zákon jako na osoby povinné k dani. Osvobozená plnění jsou uvedena v § 51 tohoto zákona. U neziskových organizací se lze setkat s výchovou a vzděláváním, zdravotnickými službami a zbožím, sociální pomocí a ostatními plněními osvobozenými od daně bez nároku na odpočet daně, které blíže specifikuje § 61 zákona o DPH.

Pokud nezisková organizace není osobou povinnou k dani a nakupuje zboží z jiného státu v tuzemsku, stává se osobou identifikovanou k dani, za předpokladu že hodnota zboží překročí 326 000 Kč v jednom kalendářním roce.

7.3 Daň z nemovitých věcí

Tato daň je rozdělena na dvě části – daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí je hlavním právním předpisem pro fungování daně z nemovitých věcí.

7.4 Daň z nabytí nemovitých věcí

Do 31. 12. 2013 upravoval zákon č. 357/1992 Sb. tři majetkové daně – darovací daň (nyní zahrnuta pod daň z příjmu), dědickou daň (zrušena) a daň z převodu nemovitosti (nyní daň z nabytí nemovitých věcí, kterou upravuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí).

7.5 Daňové povinnosti spolku

7.5.1 Daň z příjmu

K dani z příjmu právnických osob má spolek povinnost se přihlásit do 15 dnů od jeho vzniku. Spolek nemá povinnost podávat daňové přiznání, pokud: je veřejně prospěšným poplatníkem (tzn. nevykonává podnikání jako hlavní činnost), má pouze příjmy, které nejsou předmětem daně a jsou od daně osvobozené, nebo se daní jen srážkovou daní, nebo neporuší-li podmínky v § 20 odst. 7 ZDP. Z tohoto vyplývá, že spolek, který není veřejně prospěšným poplatníkem, musí podávat daňové přiznání každý rok.

Dále se uplatňují dva různé režimy zdanění podle toho, zda spolek vlastní oprávnění k poskytování zdravotnických služeb nebo ne. Pokud vlastní toto oprávnění stává se tzv. poplatníkem se širokým základem daně a předmětem daně jsou všechny příjmy kromě investičních dotací. Pokud oprávnění o poskytování zdravotnických služeb nevlastní, řadí se mezi tzv. poplatníky s úzkým základem daně. Ve všech případech je sazba daně 19 % (Hájková, Nebuželská & Pavlok, 2015).

7.5.2 Ostatní daňové povinnosti

Pozemky budovy nebo jednotky ve vlastnictví spolků i pozemky tvořící s nimi jeden funkční celek jsou od **daně z nemovitých věcí** osvobozeny podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

Silniční daň se řídí zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, u kterého se od 1. 1. 2014 změnil předmět daně. Poplatníci s úzkým základem daně zdaňují vozidla pouze v případě, že je využili na ziskovou nepodnikatelskou činnost. V ostatních případech (široký základ daně, veřejně prospěšný poplatník) se vozidla zdaňují vždy.

V zákoně č. 235/2004 Sb., o **dani z přidané hodnoty** jsou také blíže specifikovány ekonomické činnosti. Pokud tyto činnosti spolek vykonává, stává se tak osobou povinnou k dani. Spolek musí sledovat svůj roční obrat, protože pokud překročí stanovený limit, stává se plátcem a musí povinně podávat přiznání k dani z přidané hodnoty. Jestliže limit nepřekročí a není plátcem daně, ale je tzv. osobou identifikovanou k dani, musí odvádět daň z konkrétních transakcí.

8 Představení vybraného subjektu

Ekonomickým subjektem, který je vybrán pro zpracování praktické části bakalářské práce, je Hospic svatého Lazara, zapsaný spolek. Logo organizace zobrazuje obrázek číslo 1.

Obr. 1: Logo organizace

Zdroj: hsl.cz (2020)

Tento spolek se zabývá paliativní péčí, snaží se především pomáhat lidem v konečném stádiu nevléčitelných onemocnění a jejich rodinám. Mezi hlavní aktivity hospice patří:

- lékařská a ošetrovatelská péče – léčba bolesti, dušnosti a dalších příznaků onemocnění,
- sociální podpora – vycházky a vyjížd'ky pacientů na terasu, výlety, kavárny, zpěv a další společenské činnosti s využitím dobrovolníků nebo rodiny,
- psychologická podpora – využívání psychoterapeutky,
- spirituální podpora – duchovní služby za pomoci katolického duchovního, pořádání mší.

Spolek nabízí tři základní služby, kterými se snaží plnit své poslání:

- lůžková hospicová péče,
- půjčovna pomůcek,
- podpůrná a paliativní ambulance.

Pacienti mohou být navštěvováni kdykoliv (24 hodin denně, 7 dní v týdnu) a návštěva zde může i přespat. Hospic nabízí 1 – 2lůžkové pokoje s Wi-Fi připojením, lednicí atd.

Dále je zde společenská místnost, knihovna, kaple, terasa, zimní zahrada, kuchyňka s mikrovlnnou troubou a rychlovarnou konvicí. Za pobyt se platí 8 700 Kč za 30 dnů. Tato částka pokrývá pouze nezdravotní péči, zdravotní služby hradí zdravotní pojišťovna pacienta.

Hospic nenabízí jen lůžkovou péči. Pokud je možná domácí péče, lze zapůjčit různé pomůcky do domácího prostředí. Za vypůjčení pomůcek (hůl, berle, chodítka, toaletní vozík, invalidní vozík, elektricky polohovatelné ošetřovatelské lůžko včetně antidekubitní matrace, kyslíkový koncentrátor) se platí měsíční poplatek, a je nutné podepsat písemnou dohodu o vypůjčení.

Podpůrná a paliativní ambulance se zaměřuje na zvyšování kvality života pacientů, pomáhá s léčením příznaků, vytvářením plánů a cílů léčby, nabízí odborné sociální, psychoterapeutické a duchovní služby apod. (hsl.cz, 2020).

Základní údaje ze spolkového rejstříku:

Datum zápisu: 1. ledna 2014

Datum vzniku: 4. srpna 1997

Spisová značka: L 2344 vedená u Krajského soudu v Plzni

Název: Hospic svatého Lazara z. s.

Sídlo: Sladkovského 2472/66A, Východní Předměstí, 326 00 Plzeň

Identifikační číslo: 663 61 508

Právní forma: Spolek

Účel: paliativní (hospicová) péče

Název nejvyššího orgánu: valná hromada

Statutární orgán:

Ředitelka: Ing. JIŘINA HELÍŠKOVÁ, dat. nar. 15. ledna 1974

č.p. 114, 342 01 Strašín

Den vzniku funkce: 1. října 2019

Počet členů: 1

Hospic svatého Lazara, z. s. využívá datovou schránku pro příjem poštovních datových zpráv. Identifikátor datové schránky organizace je: bsv7qt9.

Správní rada se skládá z předsedy – Ing. Petr Náhlík, místopředsedy – Ing. Jiří Lodr a čtyř členů – MUDr. Michaela Havlová, Mgr. Pavel Janouškovec, Mgr. Ilona Jehličková, Mgr. Michael Královec. Revizní komisi zastupují tři členové – Jana Hýblová, Václav Voříšek a Bc. Hana Stránská (hsl.cz, 2020).

Průměrný počet zaměstnanců je 36,49 a z toho jsou 4 řídicí pracovníci.

9 Financování spolku

Hospic svatého Lazara, z. s. využívá vícezdrojové financování provozu. Hospic využívá vlastní i cizí zdroje financování, avšak téměř polovinu prostředků získává z cizích zdrojů. Na financování spolku mají důležitou roli soukromé i veřejné zdroje.

Plnění poslání z hlediska zdravotního se v roce 2018 podařilo zvládnout hlavně za podpory zdravotních pojišťoven. Prostředky na fungování hospice se podařilo získat především díky provozním dotacím od Zastupitelstva města Plzně, Zastupitelstva Plzeňského kraje, Ministerstva zdravotnictví a městských obvodů v Plzni.

Příjmy byly tvořeny:

- z příspěvků na péči,
- z vlastní činnosti,
- členskými příspěvky,
- úroky a jinými výnosy.

Dary poskytly právnické osoby (firmy) i jednotlivci (např. Klub přátel, Darujme.cz), obce a města, nadace a fondy. Významné příjmy tvořily i benefiční koncerty a prodej vlastních výrobků. Hospic svatého Lazara podporují i dvě politické strany – TOP 09 a Pirátská strana. Strana TOP 09 pro Hospic uspořádala benefiční multižánrový večer v podniku Bílý Medvěd. Členové Pirátské strany na Oslavách osvobození vybírali dobrovolný příspěvek výměnou za pivo, vybraná částka pak byla uložena na hospicový sbírkový účet.

V roce 2018 bylo pro spolek poměrně obtížné zvládnout hospodaření, z důvodu rozsáhlých rekonstrukcí zdravotnického zařízení. Tato aktivita byla podporována a financována:

- donátory – Plzeňský kraj a město Plzeň,
- vládním programem mobility Ministerstva zdravotnictví,
- Vládním výborem pro zdravotně postižené.

Náklady na projekt Bezbariérové řešení Hospice svatého Lazara v Plzni činily 5,655 mil. Kč včetně DPH. Státní dotace mohly být maximálně ve výši 80 % celkových nákladů, zbylých 20 % bylo hrazeno z městského rozpočtu.

9.1 Samofinancování

Rok 2018 byl významný i z hlediska vzniku hospice, neboť uplynulo 20 let od založení. K tomuto výročí byla pořádána akce s názvem „Nezůstanete sami“. Na základě tohoto výročí vznikl prodej ponožek se stejným názvem, který hospici přinesl příjmy na principu samofinancování.

Vlastní zdroje také vznikaly prodejem dalších vlastních výrobků, jako jsou například svíčky, šátky, bylinkové koupelové sole, voňavá mýdla, hrníčky nebo kalendáře s autorskými ilustracemi. Tyto příjmy zajišťují především sociální podporu pacientů.

Mezi zdroje samofinancování patří i členské příspěvky. V červenci 2015 byl založen Klub přátel hospice. Členové tohoto klubu mohou pravidelně přispívat na péči o pacienty spolku. V roce 2018 klub čítal 60 členů.

9.2 Benefiční koncerty

Benefiční koncerty jsou jedním ze zdrojů financování organizace.

Jeden z koncertů proběhl 10. března v kostele Západního sboru ČCE v Plzni. Účinkovali zde Dva písáři a akce byla spojena s vernisáží výtvarných prací žáků základní a mateřské školy v Plzni. Na akci proběhlo krátké představení činnosti Hospice svatého Lazara, kterého se ujal MUDr. Martin Pachner.

Další benefiční koncert uskutečněný v březnu byl pořádán v kazatelské stanici ČCE v Nýřanech, kde zazpívala skupina Touch of Gospel.

Na podzim se konaly koncerty na oslavu dvacátého výročí spolku – v jízdárně na zámku Kozel, v kostele sv. Archanděla Michaela ve Skryjích a ve Štenberském paláci v Praze.

Na všech těchto akcích bylo dobrovolné vstupné. Celý získaný výtěžek byl věnován na provoz hospice.

9.3 Charitativní obchod

Další součástí financování hospice je propojena s prodejem ponožek „Nezůstanete sami“. K prodeji byl zřízen charitativní obchod přímo na webových stránkách spolku. Ponožky navrhla Eva Chmelová a vyrábí je firma Rotex v Třebíči. Produktem se snaží spolek prezentovat hospic a získávat finanční prostředky na provoz.

Aby ponožky podtrhovaly název projektu a své poslání, jsou prodávány po jednom kusu. Slogan „Nezůstanete sami“ je vyšitý na spodní straně ponožek. Jedna ponožka stojí 50 Kč (limitovaná valentýnská edice 70 Kč). Přibližně 50 % z ceny tvoří výrobní náklady a zbylých 50 % je využito k dalšímu fungování hospice.

V rámci Společenské odpovědnosti organizací (CSR) byla naplánována studentská akce pod záštitou katedry marketingu, obchodu a služeb Západočeské univerzity na podporu financování Hospice svatého Lazara. Akce byla uspořádána na konci roku a trvala 14 dní. Celá akce přinesla hospici téměř 13 tisíc Kč. Tento projekt měl především podpořit plzeňský hospic, ale studenti se snažili i o zvýšení povědomí o problematice nedostatečné podpory financování hospiců. Tento projekt přinesl organizaci výnosy a také mohl být přínosem z hlediska získání nových darů od fyzických osob.

10 Ekonomika vybrané organizace

Hospic svatého Lazara je nestátní, nezisková, veřejně prospěšná, necírkevní křesťanská charitativní organizace, která se musí řídit několika předpisy. V této kapitole budou rozebrány jak právní předpisy ovlivňující organizaci, tak stanovy tohoto spolku.

10.1 Právní předpisy

Hospic svatého Lazara, z. s je právnická osoba podléhající některým zákonům. Vzhledem k tomu, že spolek vede podvojný účetnictví, řídí se těmito právními předpisy:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška 504/2002 Sb., pro nepodnikatelské subjekty,
- České účetní standardy pro nepodnikatelské subjekty.

Mezi další zákony, na které se spolek odkazuje, patří:

- Nový občanský zákoník, účinný od 1. 1. 2014.

Spolek odvádí daň z příjmu a silniční daň. Z tohoto důvodu se řídí těmito zákony:

- Zákon č. 586/192 Sb., o daních z příjmu,
- Zákon č. 16/1993, o dani silniční.

K financování svých výdajů spolek tvoří veřejné sbírky, které upravuje:

- Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách.

10.2 Stanovy spolku

Stanovy organizace byly sestaveny a podepsány ředitelem a předsedou správní rady v Plzni v květnu 2016. Statut je rozdělen na 11 článků. V následujících podkapitolách budou jednotlivé články blíže specifikovány.

I. Základní ustanovení

První článek definuje název, sídlo a základní ustanovení spolku.

II. Poslání HSL

Článek dvě popisuje poslání Hospice svatého Lazara. Poslání HSL je plněno v hlavní činnosti, jedná se především o poskytování paliativní péče, spolupráci s rodinami

pacientů a podílení se na osvětové činnosti v paliativní péči. V tomto článku jsou uvedeny i další činnosti, které může spolek provozovat. K naplňování svého poslání může HSL dále ustavovat sekce a odbory.

Článek III.

Třetí článek stanov se věnuje členství ve spolku. O přijetí nebo vyloučení členů rozhoduje valná hromada hlasováním. Hlasovací právo nemají čestní členové. V tomto článku jsou definovány práva a povinnosti členů tohoto spolku. Mezi práva patří volit kandidáty, zúčastňovat se valné hromady, doporučovat nové členy apod. Mezi povinnosti se řadí zachovávat statut, aktivně se zapojovat do činnosti, platit roční členský příspěvek v minimální výši 100 Kč atd. Seznam členů je neveřejný, je přístupný pouze členům sdružení.

Článek IV.

Tento článek vyjmenovává orgány sdružení, kam náleží valná hromada, správní rada, revizní komise a ředitel.

Článek V.

Pátý článek definuje činnosti valné hromady. Členům valné hromady náleží hlasovací právo. Mimo jiné mohou volit správní radu, revizní komisi a vyjadřovat se k činnosti HSL. Valná hromada jedná podle vlastního jednacího řádu.

Článek VI.

Správní radě je určen šestý článek. Řádní členové správní rady (volí valná hromada na čtyři roky, skládají predepsaný slib) mají hlasovací právo, mimořádní členové (ředitel spolku a zástupce profesionálních pracovníků) mají pouze poradní hlasy. Správní rada, která má pět členů, rozhoduje o jmenování a odvolávání ředitele, schvaluje organizační řád, plán činnosti, zprávu ředitele, kontroluje a hodnotí hospodaření spolku.

Článek VII.

Sedmý článek popisuje revizní komisi. Tři členové tohoto kontrolního orgánu jsou voleni na 3 roky a zodpovídají se za svou činnost správní radě. Provádí minimálně dvakrát ročně kontrolu hospodaření s finančními prostředky a zjištěné výsledky předávají správní radě.

Článek VIII.

Osmý článek uvádí informace k povinnostem statutárního orgánu – ředitele. Ředitel vydává organizační řád, který schvaluje správní rada.

Článek IX.

Hospodaření Hospice svatého Lazara je popsáno v článku devět. Za hospodaření je odpovědný ředitel, který každoročně vytváří zprávu o činnosti hospodaření. Revizi provádí revizní komise. Spolek může zřizovat účelové fondy (např. fond rezerv a sociální fond). Příjmy spolku tvoří: platby zdravotních pojišťoven, poplatky za služby HSL, příspěvky státní správy a samosprávy na služby, příspěvek spolupracujících organizací, církví a církevních složek, členské příspěvky, dobrovolné dary organizací a jednotlivců, výtěžek sbírek na dobrovolné účely apod.

Článek X.

Článek deset se věnuje pracovně právním a mzdovým otázkám, které se řídí obecně právními předpisy.

Článek XI.

Článek jedenáct říká, že zánik HSL je dán zákonnými podmínkami.

11 Účetní systém spolku

Hospic svatého Lazara, z. s. se kategorizuje na malé účetní jednotky. Účetní jednotka je veřejně prospěšným poplatníkem a uplatňuje široký základ daně, z čehož plyne, že předmětem daně jsou všechny příjmy s výjimkou investičních dotací.

Spolek vede podvojný účetnictví, a proto vytváří účetní výkazy. Hospic také plní povinnost zveřejňovat účetní závěrku ve sbírce listin. Účetní závěrku provádějí na základě zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a vyhlášky č. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, které stanovují postupy účtování a obsah účetní závěrky.

Za správnost vedení účetnictví zodpovídá statutární orgán, kterým je ředitel. Účetní jednotka provádí inventarizaci a uchovává účetní písemnosti.

11.1 Účetní zásady a metody

Dlouhodobý hmotný majetek v pořizovací ceně nižší než 40 000 Kč spolek účtuje do nákladů. Hmotný majetek v pořizovací ceně od 3 do 40 tis. Kč a nehmotný majetek od 3 do 60 tis. Kč, s dobou použitelnosti delší než jeden rok, se zaznamenává v operativní evidenci. Majetek se odepisuje účetními a rovnoměrnými odpisy, kde daňové a účetní odpisy se nerovnají. Podrobný přehled dlouhodobého majetku je zobrazen na obrázku číslo 2.

Obr. 2: Přehled dlouhodobého majetku (v tis. Kč)

	Vstupní cena	Oprávký	Zůstatková cena
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	78	78	0
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	78	78	0
Umělecká díla, předměty a sbírky	506	506	0
Stavby	1 018	589	429
Hmotné movité věci a jejich soubory	2 997	2 579	418
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	2 712	2 712	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	7 233	6 386	847
Dlouhodobý majetek celkem	7 311	6 464	847

Zdroj: Příloha v účetní závěrce (2018)

Pohledávky se oceňují jmenovitou hodnotou. V případě nutnosti může statutární orgán rozhodnout o tvorbě opravné položky.

Organizace účtuje zásoby způsobem B. V zásobách eviduje pouze zdravotnický materiál a léky.

Cizoměnové transakce se oceňují v české měně v kurzu platném ke dni jejich vzniku.

Spolek ve sledovaném období neúčtoval opravné položky a rezervy.

Organizace účtuje o nákladech a výnosech příštích období.

Bezúplatně nabytý dlouhodobý majetek a investiční dotace a dary se účtují na účtech 901 – Vlastní jmění a 911 – Fondy. Částka se rozpouští současně s účtováním odpisů na účtu 648 – Zúčtování fondů.

Majetek pořízený z prostředků grantů a dotací se eviduje na účtech vlastního jmění.

Osobní náklady na zaměstnance se skládají:

- z mzdových nákladů,
- ze zákonného sociálního a zdravotního pojištění,
- z ostatních sociálních nákladů.

Členům orgánů nebyly poskytnuty odměny nebo funkční požitky, ani půjčky, úvěry nebo záruky.

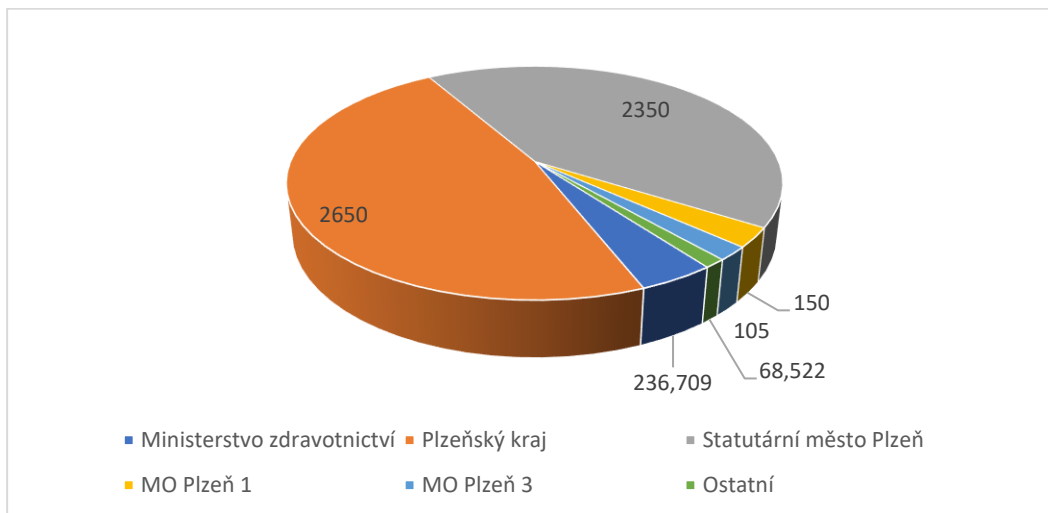
Organizace nepodléhá povinnému auditu, takže nebyly poskytnuty odměny statutárnímu auditorovi.

11.2 Dotace

Dotace poskytnuté z veřejných zdrojů (státní rozpočet, rozpočty územně samosprávných celků, státní rozpočty cizích států atd.) se evidují na účtech skupiny 34 – Závazky vůči státnímu rozpočtu. Při nevyužití celé poskytnuté částky se ponechává zůstatek na účtech skupiny 34. Na konci období musí být výsledek hospodaření z dotace vždy nulový, a proto se v případě útraty vyšší, než je prozatím přiznaná částka dotace, účtuje na vrub účtu 388 – Dohadné účty aktivní a ve prospěch účtu 691 – Dotace.

10. 9. 2018 se konalo zasedání Zastupitelstva Plzeňského kraje ve věci navýšení účelové neinvestiční finanční dotace. Smlouva o poskytnutí účelové dotace na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu byla uzavřena dne 27. 2. 2018. Hospic svatého Lazara žádal o navýšení dotace na úhradu nákladů souvisejících s poskytováním služeb lůžkové hospicové a paliativní péče na území Plzeňského kraje jako služeb obecného hospodářského zájmu v období od 1. 3. 2018 do 31. 12. 2018, o 1 600 000 Kč. Tento návrh na zvýšení dotace byl schválen především kvůli financování rekonstrukce hospice v tomto roce. Celková hodnota dotace byla 2 600 000 Kč.

Graf 1: Výše dotací (v tis. Kč)

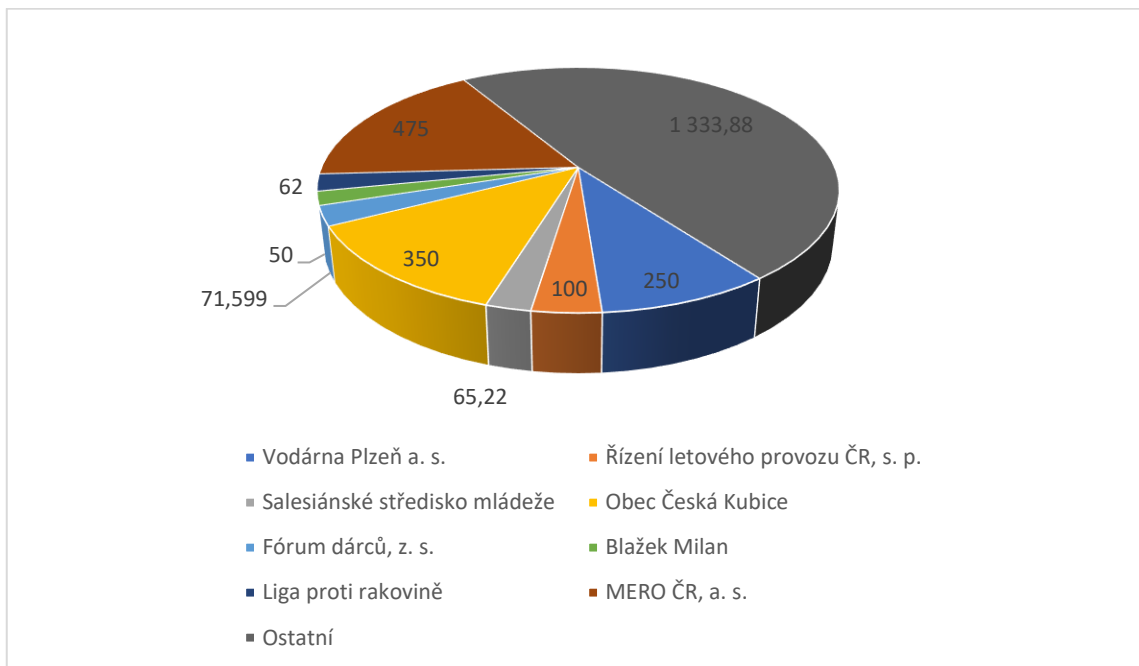
Zdroj: Výroční zpráva (2018), zpracováno autorkou

Spolek přijal dotace v celkové částce 5 594 142 Kč a z toho vrátil 33 910 Kč. Graf číslo 1 zobrazuje seznam poskytovatelů dotací v roce 2018. Celková přijatá částka od Ministerstva zdravotnictví činila 270 620 Kč, avšak 33 910 Kč bylo vráceno. Zelená výšeč nazvaná Ostatní zobrazuje souhrnně dotace nižší než 50 000 Kč.

11.3 Dary

Účet 681 – Přijaté dary slouží k účtování přijatých individuálních darů. Nejčastěji se jedná o neúčelové dary na provozní náklady.

Graf 2: Výše darů (v tis. Kč)

Zdroj: Výroční zpráva (2018), zpracováno autorkou

Organizace přijala v roce 2018 dary v celkové hodnotě 2 220 702 Kč. Spolek využil dary ve výši 1 683 702 Kč z roku 2018 a dary ve výši 164 344 Kč z předchozích let. Graf č. 2 zobrazuje výše dotací a jejich poskytovatelů v roce 2018. Výšeč nazvaná Ostatní ukazuje souhrnně dary nižší než 50 000 Kč.

11.4 Přehled dárců

Dary poskytly fyzické i právnické osoby.

Právnické osoby, které poskytnuly v roce 2018 podporu ve výši nad 200 000 Kč:

- Plzeňský kraj,
- statutární město Plzeň,
- MERO ČR, a.s.,
- obec Česká Kubice,
- Ministerstvo zdravotnictví ČR,
- Vodárna,
- Plzeň, a.s.

Príspevky ve výši 50-199 tis. Kč darovaly:

- Fórum dárců, z. s.,
- Liga proti rakovině,
- městský obvod Plzeň 1,
- městský obvod Plzeň 3,
- Řízení letového provozu ČR, s. p.,
- Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže Plzeň.

11.5 Veřejné sbírky

Organizace pořádá veřejné sbírky, jejichž výnos eviduje na účtu 911 – Fond veřejné sbírky. Průběžné použití výtěžku účtuje na účtu 648 – Rozpuštění do fondu.

V roce 2018 spolek pořádal pouze jednu veřejnou sbírku.

11.5.1 Základní informace sbírky

Číslo jednací a datum rozhodnutí: VVŽÚ/7023/17, 29. září 2017

Číslo sbírkového účtu: 2401285165/2010

Osoba oprávněná jednat ve věci sbírky: Bc. Sára Koderová

Datum zahájení sbírky: 5. 10. 2017

Datum ukončení sbírky: doba neurčitá

11.5.2 Účel sbírky

Výtěžek sbírky bude použit na poskytování specializované hospicové a paliativní péče nad rozsah péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění v Hospici svatého Lazara v Plzni, jakožto jediném lůžkovém hospici v celém Plzeňském kraji.

11.5.3 Výnos sbírky od 5. 10. 2017 do 31. 12. 2018

Hrubý výtěžek sbírky: 833 286 Kč

Čistý výtěžek sbírky: 829 559,19 Kč

Na sbírkovém účtu je připraveno k dalšímu využití 829 559,19 Kč, protože v roce 2018 nebyla využita žádná část dosavadního výtěžku. Zůstatková částka se eviduje ve zvláštním fondu ve vlastních zdrojích organizace.

11.6 Rozvaha

Hospic svatého Lazara jako právnická osoba, která vede podvojný účetnictví, sestavuje na konci každého období rozvahu v plném rozsahu. Rozvaha informuje o struktuře majetku a jeho zdrojích krytí.

Stručný přehled o aktivech spolku v roce 2018 vedených v rozvaze udává následující tabulka číslo 2. Přehled o pasivech uvádí tabulka číslo 3.

Tab. 2: Aktiva spolku v roce 2018 (v tis. Kč netto)

Název položky	Stav k poslednímu dni účetního období
Dlouhodobý majetek celkem	1 353
Krátkodobý majetek celkem	7 370
AKTIVA CELKEM	8 723

Zdroj: Účetní závěrka (2018), zpracováno autorkou

Přehled dlouhodobého majetku je zobrazen v kapitole 11.1 na obrázku číslo 2. Největší podíl krátkodobého majetku je vázán v krátkodobém finančním majetku, konkrétně v peněžních prostředcích na účtech.

Tab. 3: Pasiva spolku v roce 2018 (v tis. Kč)

Název položky	Stav k poslednímu dni účetního období
Vlastní zdroje	5 935
Cizí zdroje	2 788
PASIVA CELKEM	8 723

Zdroj: Účetní závěrka (2018), zpracováno autorkou

Vlastní zdroje se skládají z vlastního jmění, fondů a výsledku hospodaření. Cizí zdroje jsou složeny z krátkodobých závazků a výnosů příštích období. Ve sledovaném období spolek neeviduje žádné dlouhodobé závazky.

11.7 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty eviduje náklady a výnosy a informuje o výsledku hospodaření.

Tabulka číslo 4 zobrazuje náklady spolku a tabulka číslo 5 výnosy organizace.

Tab. 4: Náklady spolku v roce 2018 (v tis. Kč)

Název položky	Stav k poslednímu dni účetního období
Spotřebované nákupy a nakupované služby	7 563
Osobní náklady	20 540
Daně a poplatky	48
Ostatní náklady	121
Odpisy, prodaný majetek	143
Poskytnuté příspěvky	41
NÁKLADY CELKEM	28 456

Zdroj: Účetní závěrka (2018), zpracováno autorkou

Největší podíl na spotřebovaných nákupech a nakupovaných službách eviduje spolek u spotřeby materiálu, energie a ostatních neskladovatelných dodávek, dále pak u ostatních služeb. Osobní náklady zaznamenávají mzdové náklady, které naplňují největší skupinu nákladů za celé období. V nákladech jsou vedeny i poskytnuté členské příspěvky a příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami.

Tab. 5: Výnosy spolku v roce 2018 (v tis. Kč)

Název položky	Stav k poslednímu dni účetního období
Provozní dotace	5 560
Přijaté příspěvky	2 265
Tržby za vlastní výkony a zboží	20 169
Ostatní výkony	66
Tržby z prodeje majetku	7
VÝNOSY CELKEM	28 067

Zdroj: Účetní závěrka (2018), zpracováno autorkou

Ve sledovaném období organizace neeviduje žádné přijaté příspěvky zúčtované mezi organizačními složkami. Přijaté příspěvky jsou dary ve výši 2 261 tis. Kč a členské příspěvky ve výši 4 tis. Kč. Ostatní výkony celkem evidují zúčtování fondů a jiné ostatní výnosy. Spolek nemá žádné výnosy z krátkodobého ani dlouhodobého finančního majetku.

Výsledek hospodaření pro rok 2018 představoval ztrátu ve výši 389 tis. Kč.

12 Daňové povinnosti spolku

Účetní jednotka uplatňuje široký základ daně dle § 18a odst. 5 zákona o dani z příjmu, protože je poskytovatelem zdravotních služeb, z čehož plyne, že všechny příjmy kromě investičních dotací jsou předmětem daně. Jak již bylo výše zmíněno, spolek odvádí daň z příjmu dle zákona č. 586/192 Sb., o daních z příjmu, a silniční daň dle zákona č. 16/1993, o dani silniční. Hospic svatého Lazara není plátcem DPH.

Za rok 2018 spolek vykázal ztrátu ve výši 388 892 Kč, tudíž základ daně byl nula, a tím pádem nevznikla daňová povinnost.

12.1 Daňové výhody darů

Fyzické osoby

Pokud fyzická osoba poskytne bezúplatné plnění, může si ho odečíst od základu daně, v případě že:

- úhrnná hodnota za kalendářní rok přesáhne 2 % ze základu daně,
- nebo hodnota plnění činí alespoň 1 000 Kč.

Za účetní období si lze odečíst maximálně 15 % od základu daně.

Odpčet darů z daní si osoby samostatně výdělečně činné uplatňují přímo ve svém daňovém přiznání.

Právnícké osoby

Daňové úlevy pro právnícké osoby se řídí § 20 zákona o daních z příjmů.

Pokud hodnota bezúplatného plnění činí minimálně 2 000 Kč za zdaňovací období, může si právnícká osoba odečíst hodnotu tohoto plnění. V kalendářním roce si může účetní jednotka odečíst maximálně 10 % z již sníženého základu daně.

Hospic svatého Lazara, z. s.

Vybraný spolek je osvobozen od daně z bezúplatného příjmu pro zákonem stanovené veřejně prospěšné účely. Dary, které organizace získá, využívá v plné výši na hlavní činnost.

13 Shrnutí ekonomických aspektů a návrh doporučení

Tato kapitola je rozdělena na dvě podkapitoly. První část se zabývá celkovým shrnutím ekonomických aspektů spolku zjištěných při zpracovávání práce. Druhá podkapitola je věnována návrhu doporučení pro zlepšení finanční situace organizace v dalších obdobích.

13.1 Shrnutí ekonomických aspektů

Hospic svatého Lazara využívá vícezdrojové financování. Organizace je pouze ze 48 % financována zdravotními pojišťovnami. Další finanční prostředky získává z dotací, darů, příspěvků na péči, členských příspěvků, prodejem vlastních výrobků (charitativní prodej ponožek „Nezůstanete sami“), dále pak pořádáním benefičních koncertů a veřejných sbírek.

V roce 2018 proběhla v hospici rozsáhlá rekonstrukce, která byla financována donátory, vládním programem mobility Ministerstva zdravotnictví a Vládním výborem pro zdravotně postižené.

Spolek patří mezi malé účetní jednotky a vede podvojný účetnictví, proto vytváří účetní výkazy a je povinen zveřejňovat účetní závěrku. Organizace uplatňuje široký základ daně, odvádí daň z příjmu a silniční daň. Hospic není plátcem DPH.

Hospic svatého Lazara vykázal v roce 2018 ztrátu ve výši 389 tis. Kč. Z důvodu ztráty byla daňová povinnost spolku 0, a tudíž organizace nemusela hradit daň z příjmu.

13.2 Návrh doporučení

Hospic svatého Lazara ve sledovaném období dosáhl ztráty, neboť není schopen pokrývat veškeré náklady spojené s provozem. Fungování spolku bude i nadále záviset na vícezdrojovém financování.

Vzhledem ke specifikům péče a stávající legislativě jsou hospice v jiném postavení než např. nemocnice. Hospice jsou v tomto ohledu ze strany státu vysoce podfinancované a neexistuje vyhrazený způsob financování. Proto by se organizace věnující se paliativní a hospicové péči měly společně snažit o prosazení nějakého nového legislativního rámce, který bude zajišťovat dostatečné financování ve formě nárokovatelných příjmů, a kde

budou například upřesněny pravidelné roční státní dotace. Pro hospic je důležitý každý pravidelný příjem, na který se může spolehnout.

Organizace by se také měla zaměřit na samofinancování formou vlastní činnosti. Mezi tyto činnosti se řadí prodej vlastních výrobků. Například ponožky „Nezůstanete sami“ se v Plzeňském kraji staly velice populární. Dále se to týká pořádání různých akcí, například plesů nebo aukcí.

K získání nových finančních zdrojů je dále možné využít fundraising. Tento způsob může zajistit finanční plán, pomáhat v získávání nových dárců a zajistit informovanost veřejnosti o smyslu a účelu Hospice sv. Lazara. V tomto ohledu by se měl spolek zaměřit na pořádání benefičních akcí. Benefiční akce sice nemohou být hlavním zdrojem financování, ale mohou do jisté míry přispět ke zlepšení finanční situace organizace a alespoň částečně zvýšit povědomí o subjektu.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala ekonomickou situací neziskových organizací. Vybranou organizací byl zapsaný spolek Hospic svatého Lazara sídlící v Plzni. Úvodní kapitoly identifikovaly a vysvětlovaly pozice neziskových organizací v rámci národního hospodářství a kompilovaly náležitosti související se založením, vznikem a způsobem řízení neziskových organizací. Další kapitola se věnovala financování neziskového sektoru. Poslední dvě kapitoly teoretické části shrnovaly účetní a daňový systém dopadající na neziskové organizace.

Praktická část práce se konkrétně zaměřila na již zmíněný spolek. V úvodní části byl charakterizován současný stav subjektu s využitím webových stránek organizace a výpisu ze spolkového rejstříku. Další část obsahovala analýzu finančních zdrojů hospice. Následovala kapitola s právními předpisy a vnitřními stanovami spolku. Další část práce se zaměřila na účetní systém spolku, kde byly definovány účetní zásady a metody organizace, a dále pak dotace a dary. Součástí kapitoly o účetnictví bylo analyzování rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Konečná kapitola výzkumu obsahovala daňové povinnosti spolku. Na závěr práce je shrnuta aktuální situace hospice a jsou navržena doporučení, která by mohla vést ke zlepšení finanční situace organizace v následujících obdobích. V tuto chvíli je možné konstatovat, že na začátku stanovené cíle byly splněny.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v praxi*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 304 stran. ISBN 978-80-7552-476-8.

HÁJKOVÁ, Alena, Miroslava NEBUŽELSKÁ a Petr PAVLOK. *Spolky a spolkové právo*. Vydání první. V Praze: C.H. Beck, 2015. xiii, 157. ISBN 978-80-7400-523-7.

KINDL, Milan, Zdeněk ERTL, Nikola FORMANOVÁ, Tomáš KINDL a Alexander ŠÍMA. *Úskali spolkového práva*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. 395 stran. ISBN 978-80-7380-642-2.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha: Grada Publishing, 2018. 203 stran. ISBN 978-80-247-3075-2.

MCMILLAN, Edward J. *Not-for-profit accounting, tax, and reporting requirements*. 4th ed. Hoboken, N.J.: Wiley, 2010. 288 pages. ISBN: 978-0-470-64237-5.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG, 2013. 256 stran. ISBN 978-80-7263-675-4.

PELIKÁNOVÁ, Anna. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 328 stran. ISBN 978-80-271-2117-5.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 172 stran. ISBN 978-80-7357-973-9.

ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. 160 stran. ISBN 978-80-247-4041-6.

Zákony:

České účetní standardy

Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník (nový)

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných organizacích

Zákon č. 280/2009 Sb., Daňový řád

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí

Internetové zdroje:

EJustice. *Veřejný rejstřík a Sběrka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky* [online]. EJustice © 2012-2015 [cit. 27.04.2020]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=798119&typ=UPLNY>

Hospic Svatého Lazara. *Úvod | Hospic Svatého Lazara* [online]. Hospic svatého Lazara, © 2019 [cit. 27.04.2020]. Dostupné z: <https://hsl.cz/>

Hospic Svatého Lazara, z. s. (2019) *Účetní uzávěrka za rok 2018*. Dostupné z https://hsl.cz/wp-content/uploads/media/Ucetni_uzaverka_2018.pdf

Kurzy sprint. *Účetní závěrka vs. účetní uzávěrka: Víte, v čem je rozdíl.* [online]. Liberec: Kurzy Sprint s.r.o., © 2017-2020 [cit. 08.04.2020]. Dostupné z: <https://www.kurzysprint.cz/ucetni-zaverka-vs-ucetni-uzaverka-vite-v-cem-je-rozdil/>

NEZISKOVKY – Typy neziskových organizací. *Fakta o NNO. NEZISKOVKY* [online]. Copyright © [cit. 24.02.2020]. Dostupné z: https://www.neziskovky.cz/clanky/511_692/fakta_typy-neziskovych-organizaci/

Zákony pro lidi – Sběrka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění. *Zákony pro lidi – Sběrka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. AION CS, s. r. o. © 2010-2020 [cit. 01.05.2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>

Seznam tabulek

Tab. 1: Kategorizace účetních jednotek	33
Tab. 2: Aktiva spolku v roce 2018 (v tis. Kč netto)	55
Tab. 3: Pasiva spolku v roce 2018 (v tis. Kč)	55
Tab. 4: Náklady spolku v roce 2018 (v tis. Kč)	56
Tab. 5: Výnosy spolku v roce 2018 (v tis. Kč).....	56

Seznam grafů

Graf 1: Výše dotací (v tis. Kč)..... 52

Graf 2: Výše darů (v tis. Kč)..... 53

Seznam obrázků

Obr. 1: Logo organizace	41
Obr. 2: Přehled dlouhodobého majetku (v tis. Kč)	50

Seznam zkratek

ČCE	Českobratrská církev evangelická
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmu právnických osob
HSL	Hospic svatého Lazara
IČO	Identifikační číslo osoby
NNO	Nestátní neziskové organizace
NOZ	Nový občanský zákoník
ZDP	Zákon o dani z příjmu
ZoÚ	Zákon o Účetnictví

Abstrakt

Pšeidová, K. (2020). *Účetní a daňová specifika vyplývající ze zaměření činnosti zvoleného ekonomického subjektu* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: nestátní neziskové organizace, zapsaný spolek, účetnictví, daně

Tato bakalářská práce řeší účetní a daňová specifika nestátních neziskových organizací. Teoretická část se zabývá všemi právními formami těchto organizací, avšak zaměřuje se především na zapsané spolky. Cílem této práce je navrhnout doporučení na zlepšení finanční situace Hospice svatého Lazara. Vyhodnocení aktuální ekonomické situace probíhalo na základě účetní závěrky a výroční zprávy z roku 2018. Výsledky ukazují, že až 50 % příjmů si musí organizace zajišťovat sama, bez pomoci státu. Spolek je závislý na cizích zdrojích ve formě dotací a darů bezúplatného plnění. V závěru práce je provedeno shrnutí dané problematiky a jsou navržena doporučení pro organizaci.

Abstract

Pšeidová, K. (2020). *Accounting and tax specifics based on the focus of the activities of the selected economic subject* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: non-profit organizations, registered association, accountancy, taxes

This bachelor thesis solves accounting and tax specifics of non-profit organizations. The theoretical part deals with all legal forms of these organizations, but focuses mainly on registered associations. The aim of this work is to propose recommendations to improve the financial situation of the Hospice of St. Lazarus. The assessment of the current economic situation was carried out on the basis of evaluation of the final accounts and the annual report 2018. The results show that the organization have to ensure almost 50 % of the income itself, without the help of the state. The association is dependent on external resources in the form of subsidies and donations of free benefits. At the end of the work, a summary of the issue is carried out and recommendations for the organization are prepared.